

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/322
KARAR NO : 2021/375
KARAR TR : 07/06/2021

ÖZET: Yargı kararı ile hükmedilen tazminatın tamamını ödemi bulunan davacı tarafından, ödenen tazminatın olayda sorumlu oldu u ileri sürülen davalı idareden rücuen tahsili istemiyle açılan davanın ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : Karayolları Genel Müdürlü ü
Vekilleri : Av. M.M.G. Av. F.O.
Davalı : Çanakkale 1 Özel dairesi
Vekili : Av. D.S.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, Çanakkale dare Mahkemesinin 11/11/2016 tarihli ve E.2014/581 K.2016/809 sayılı kararı uyarınca dava dı 13. ahsa ödenen tazminata konu zararın Çanakkale 1 Özel dairesinin sorumlulu undaki kanallardan gelen sudan kaynaklandı ndan bahisle haksız olarak ödenen brüt 36.989,33-TL'nin ödeme tarihi olan 10/01/2018 tarihinden itibaren i leyecek yasal faizi ile birlikte rücuen ödenmesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N BA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. **Çanakkale 2. Asliye Hukuk Mahkemesi, 06/03/2019 tarihli ve E.2018/270, K.2019/36 sayılı kararı** ile, "HMK. nun 114/1 -b ve 115/2 maddeleri gere ince dava artı yoklu u (yargı yolu) nedeniyle" davayı usulden reddetmi , kararın 07/01/2021 tarihinde kesinle ti i anla ılmı tır. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı öyledir:

"...Dosya kapsamı deliller birlikte de erlendirildi inde: Çanakkale 1 Özel dairesinin anılan de arj nitelikli dere yata ı yapmaması, bu hizmetin kamu hizmeti niteli inde olması, 1 Özel dairesinin kamu hizmeti görmekte yükümlü oldu u dolayısıyla bu hizmetin verilmemesi nedeniyle meydana gelen zararın giderilmesinde anılan kurumun özel hukuk hükümlerine tabi olamayaca ı, zararın hizmetin hiç verilmemi olmasından kaynaklandı ı, bu nedenle de 2577 sayılı YUK'un 2 nci maddesi uyarınca idare aleyhine idare vargı yerinde tam yargı davası açılması gerekti i kanaatine varılmı tır. Nitekim Yargıtay'ın yerle ik içtihatları da bu yöndedir.

Tüm bu nedenlerle, davalı vekilinin yargı yolu itirazının yerinde oldu u, yargı yolunun caiz olmadı ı, idare mahkemelerinin görevli oldu u ..."

3. Davacı bu kez benzer istemle idari yargıda dava açmı tır.

B. dari Yargıda

4. Çanakkale dare Mahkemesi, E.2021/302 sayılı dosyasında 29/03/2021 tarihli gönderme kararına istinaden; 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesi'nin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için 28/04/2021 tarihli ve E.2021/302 sayılı üst yazı ile Uyu mazlık Mahkemesine ba vurmu tur. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı öyledir:

"Dava dosyasının incelenmesinden; Çanakkale dare Mahkemesinin 11/11/2016 tarih ve E:2014/581 K:2016/809 sayılı kararı uyarınca dava dı ı 3. ki i Ali hsan UZUNO LU'na ödenen tazminata konu zararın Çanakkale l Özel daresinin sorumlulu unda kanallardan gelen suda kaynaklandı undan bahisle haksız olarak ödenen brüt 36.989,33-TL'nin ödeme tarihinden itibaren i leyecek yasal faiziyle birlikte davalı idareden tahsiline karar verilmesi istemiyle Çanakkale 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2018/270 esasına kay den açılan davada, söz konusu Mahkemenin 06/03/2019 tarih veE:2018/270, K:2019/36 sayılı kararı ile davanın dava artı yoklu u (yargı yolu) nedeniyle usulden reddine karar verildi i, davacı vekilinin istinaf ba vurusunun Bursa Bölge Adliye Mahkemesi Onuncu Hukuk Dairesinin 07/01/2021 tarih ve E:2019/1763, K:2021/42 sayılı kararıyla reddedilmesi üzerine aynı gerekçelerle bakılan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

Bakılan davada, tazminat davasına bakan Mahkemece hükmolunan tazminatın tamamının ödenmi oldu u gözetildi inde, olayda zarar gören taraf yönünden, ortada tazminat davasında giderilmemi bir alacak bulundu undan söz edilemeyece i gibi, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde belirtilen " dari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında, zarar gören tarafından idari yargı yerinde açılacak bir idari dava yoluyla giderilmesi gereken zararın oldu undan da bahsedilemeyece i açıktır.

Öte yandan, ortada. Devlete, il özel idarelerine ve belediyelere ait akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan do anlar dı ındaki alacakların tahsil usulünü düzenleyen 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren bir kamu alaca ı da bulunmamaktadır.

Bu durumda, tam yargı davası niteli i ta imayan ve konusu bir kamu alaca ı olmayan Mahkeme kararının yerine getirilmesi sonucu ödenen tazminatın davalı idareden tahsili için açılan rücu davasının Borçlar Kanunu hükümlerine göre çözümlenmesi gerekti inden, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmaktadır"

III. LG L HUKUK

5. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 167.maddesi öyledir:

"Aksi kararla tırlmadıkça veya borçlular arasındaki hukuki ili kinin niteli inden anla ılmadıkça, borçlulardan her biri, alacaklıya yapılan ifadan, birbirlerine kar ı e it paylarla sorumludurlar.

Kendisine dü en paydan fazla ifade bulunan borçlunun, ödedi i fazla miktarı di er borçlulardan isteme hakkı vardır. Bu durumda borçlu, her bir borçluya ancak payı oranında rücu edebilir.

Borçlulardan birinden alınamayan miktarı, di er borçlular e it olarak üstlenmekle yükümlüdürler"

6. Aynı Kanun'un 168.maddesi ise öyledir:

"Di erlerine rücu hakkına sahip olan borçlulardan her biri, ifa etti i miktar oranında alacaklının haklarına halef olur "

7. 3533 sayılı Kanun'un 4.maddesinde u düzenleme yer almı tır:

"Katma bütçe ile idare edilen daireler, belediyeler, özel bütçe ile idare olunan veya sermayesinin tamamı Devlet, belediye veya özel idarelere ait olan daire ve müesseselerin veya bu daire ve müesseselerden biriyle ikinci maddede yazılı dairelerden biri arasında çıkan

uyu mazlıklar, bulundu u yerin ve ta inmaz ilin uyu mazlıklarda, ta inmazın aynına yönelik olanlar hariç olmak üzere o ta inmazın bulundu u yerin ve taraflar de i ik yerlerde bulunuyorlarsa davalı durumunda olan daire veya müessesenin ve davalılar birden çok oldu u takdirde bunlardan birinin bulundu u yerin yüksek dereceli hukuk mahkemesi ba kanlı veya hakimi tarafından hakem sıfatıyla çözümlenir."

8. Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u kurala ba lanmı ; 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de, tam yargı davaları, idarenin eylem ve i lemlerinden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmı tır.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

9. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/06/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anlaşı ldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

10. Raportör-Hâkim Engin SEL MO LU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

11. Dava, yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını müteselsil sorumluluk gere ince ödemi bulunan davacı tarafından, ödenen tazminattan kusur ve sorumlulu u oranındaki tutarın, olayda sorumlu oldu u ileri sürülen Çanakkale 1 Özel daresinden rücuen tahsili istemiyle açılmı tır.

12. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca kamu kurumları arasındaki uyu mazlıkların hakem sıfatıyla hukuk mahkemesinde çözümlenmesi gerekti i, ayrıca uyu mazlı a konu olayın tam yargı davası niteli i ta ımayan bir rücu davası oldu u dikkate alındı ında, anılan bu rücu davasında Borçlar Kanunu hükümlerinin uygulanması gerekti i tartışılmasız olup, ortada 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde belirtilen " dari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında, zarar gören tarafından idari yargı yerinde açılacak bir idari davanın bulunmadı ı da sabittir.

13. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Çanakkale dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile Çanakkale 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 06/03/2019 tarihli ve E.2018/270, K.2019/36 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmi tır.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Çanakkale dare Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile Çanakkale 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 06/03/2019 tarihli ve E.2018/270, K.2019/36 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

07/06/2021 tarihinde, OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN